

॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ दुर्बलीयसामस्माकंनियमाबलवंतः श्रेष्ठाः अनियमाअपराधीनाः ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ अगारं हार्दकांशुषुभौमोक्षे चप्रविश्य यएषोर्तर्हृदयआकाशास्तस्मिन्शेते त्रिपादस्यामृतं दिवीतिश्रुतिभ्यां अद्वारमिव बाह्येन्द्रियवर्जितमिव स्वप्नसंप्रज्ञातयोरिवव्युत्थानेपि इंद्रियाणां वासनामात्ररूपत्वेपि भ्रांति सिद्धस्थैरित्यमपेक्ष्यइव

मनउवाच नाघ्रातिमाचृतेघ्राणंरंसंजिह्वानवेत्तिच ॥ स्वप्नचक्षुर्नगृह्णातिवक्त्रस्पर्शनावबुध्यते ॥ १४ ॥ नश्रोत्रंबुध्यते शब्दं मयाहीनं कथंचन ॥ प्रवरंसर्वभूतानामहमस्मि सनातनं ॥ १५ ॥ अगाराणीवशून्यानि शांतांचिषइवाग्रयः ॥ इंद्रियाणि नभासंते मयाहीनानिनित्यशः ॥ १६ ॥ काष्ठानीवाद्रंशुक्काणियतमानैरपीन्द्रियैः ॥ गुणार्थान्नाधिगच्छंतिमाचृतेसर्वजंतवः ॥ १७ ॥ इंद्रियाण्यचूचुः एवमेतद्भवेत्सत्यंचयैतन्मन्यतेभवान् ॥ ऋतेस्मानस्मदर्थंस्वभोगान्भुंक्तेभवान्यदि ॥ १८ ॥ यद्यस्मासुप्रलीनेषुतर्पणंप्राणधारणं ॥ भोगान्भुंक्तेभवान्सत्यंचयैतन्मन्यतेतथा ॥ १९ ॥ अथवास्मासुलीनेषुतिष्ठत्सुविषयेषुच ॥ यदि संकल्पमात्रेणभुंक्तेभोगान्यथार्थवत् ॥ २० ॥ अथचेन्मन्यसेसिद्धिमस्मदर्थेषुनित्यदा ॥ घ्राणेनरूपमादत्स्वचक्षुषा ॥ २१ ॥ श्रोत्रेणगंधानादत्स्वस्पर्शनादत्स्वजिह्वया ॥ त्वचाचशब्दमादत्स्वबुद्ध्यास्पर्शमथापिच ॥ २२ ॥ बलवंतोऽप्यनियमानियमादुर्बलीयसां ॥ भोगानपूर्वानादत्स्वनोच्छिष्टंभोक्तुमर्हति ॥ २३ ॥ यथाहिशिष्यः शास्तरंश्रुत्यर्थमभिधावति ॥ ततः श्रुतमुपादायश्रुत्यर्थमुपतिष्ठति ॥ २४ ॥ विषयानेवमस्माभिर्दर्शितानभिमन्यसे ॥ अनागता नर्ततांश्चस्वप्नेजागरणेतथा ॥ २५ ॥ वैमनस्यंगतानांचजंतूनामत्यचेतसां ॥ अस्मदर्थैरुक्तेकार्येदृश्यतेप्राणधारणं ॥ २६ ॥ बहूनापि हि संकल्पान्ममत्वास्वप्नानुपास्यच ॥ बुभुक्षयापीड्यमानो विषयानेवधावति ॥ २७ ॥ अगारमद्वारमिवप्रविश्यसंकल्पभोगान्विषयेनिबद्धान् ॥ प्राणक्षयेशांतिमुपैति नित्यंदारुक्षयेऽग्निर्ज्वलितोयथव ॥ २८ ॥ कामंतुनःस्वेषुगुणेषुसंगः कामंचनान्योन्यगुणोपलब्धिः ॥ अस्मान्निनानास्तितपोपलब्धिस्तावद्वेतान्भजेत्यहर्षः ॥ २९ ॥ इतिश्रीमहाभारतेआश्वमेधिकेपर्वणिअनुर्गोतापर्वणिब्राह्मणगीतासुद्धान्विशोऽध्यायः ॥ २२ ॥ ॥ ६३ ॥ ॥ ६३ ॥

शाब्दः संकल्पजान्भोगान्विषयेनिबद्धाश्चविषयवासनानुविद्धाश्चमुक्ताप्राणक्षयेमनःपक्षयेषुषुमाबसंमृतातेवार्शांतिमुपैति एवंदंनानित्यादिश्लोकेयुचितंआहारशुद्धेःतत्त्वशुद्धिहेतुत्वंतत्त्वावितः एवंत्वस्याकर्तृत्वमप्यसंभवः ॥ सिध्यतिशुद्धचित्तस्त्वत्ययेवोपपत्कारइत्युक्तं ॥ २८ ॥ २९ ॥ इत्यंश्वमेधिकेपर्वणिजिह्वलकेटीयेआराममाबधीयेद्वादिशतोऽध्यायः ॥ २२ ॥ ॥ ६३ ॥